

[Tyrol]

talistiske økonomi, og som ikke bliver et mindre problem for de ældre, slet ikke, al den stund de får en stadig længere levetid, hvor ensomheden gør smerterne sværere at klare.

Nu er det primært plejehjemsforholdene, der er til debat her. Problemerne omkring plejehjemmene kan ikke helt isoleres fra andre foranstaltninger i omsorgen for de ældre. VS støtter bestræbelserne på at hjælpe de ældre til at blive i deres hjem så længe som muligt, men vi gør det ikke for at spare på udgifterne til alderdoms- og plejehjem, sådan som andre her i salen udtrykkelig gør det, når de skal argumentere for styrkelsen af hjemmehjælpsområdet i forbindelse med diverse forskellige forlig, der bliver indgået her.

VS vil støtte bestræbelserne på at give ældre gode boforhold og tryghedsforhold i form af kollektivboliger, beskyttede boliger m. m. Til gengæld må det erkendes, at det bliver de virkelig plejekrævende, der bliver tilbage på plejehjemmene. Der synes ikke at være en rimelig forståelse for dette her i tinget. Det kræver ekstra ressourcer både fysisk og personalemæssigt.

VS finder det væsentligt, at der er så omfattende valgtilbud som muligt for de ældre, så de har mulighed for en tilværelse, der svarer til deres behov og muligheder. Lige meget hvilken form for foranstaltning der er tale om, er det afgørende, at der skabes gode betingelser for personalets udførelse af dets opgaver, så de på alle områder bliver en væsentlig støtte for de ældre.

VS finder ikke, at forholdene er tilfredsstillende, hverken når det drejer sig om hjemmehjælpere eller personale ansat på institutionerne.

Der foregår nogle overvejelser vedrørende normeringerne på institutionerne for at komme væk fra den nuværende situation, hvor dækningsgraden med hensyn til egentligt dagplejepersonale er for ringe. For øjeblikket foretages der kun opgørelser for det samlede personale. Dækningsgraden varierer på landsplan fra 0,25 til 1,24 person pr. klient på institutionerne, og det er langt fra tilfredsstillende; det er en dårlig situation, der er til stede for øjeblikket.

VS vil med interesse følge bestræbelserne på at få fastlagt bestemmelser for normeringerne. Vi finder, at visitationen af de ældre

må kombineres med vurderingen af de behov, plejen af de enkelte stiller krav om. Det vil være nødvendigt løbende at tage normeringerne op til revision med henblik på at dække en stigende tyngde i plejeopgaverne på de enkelte institutioner. Tendensen til at anvende irrelevante størrelser som landsgenomsnit eller andet må simpelt hen stoppes.

Vi vil fra VS lægge vægt på allerede tidligt i de enkeltes liv at forebygge behovet for plejehjem gennem en aktiv sundhedspolitik i boligområder og i form af en effektiv bedriftssundhedstjeneste, så de skader, der melder sig i alderdommen, forebygges.

Forhåbentlig vil det fremover være muligt at sørge for, at det i langt overvejende grad bliver alternativer til plejehjemmene, der bliver behov for. Her tænkes på en vifte af tilbud bestående af forskellige kollektivboliger, beskyttede boliger og andre boformer tilpasset brugernes ønsker.

Det drejer sig ikke blot om at sørge for de her nævnte ressourcer til omsorgen for de ældre. En meget væsentlig del af de ældres problem i dag er deres afhængighed af den minimale udbetaling, samfundet i dag præsterer i form af forskellige pensionsydelse. På dette område har VS allerede fremsat forslag om en pensionsreform, der vil bringe de ældres ydelser op på niveau med arbejdsløshedsdagpengene og med mulighed for at supplere op til gennemsnittet for faglærtes indtjening. I samfund, hvor omfanget af frihed i høj grad afhænger af den økonomiske formåen, er en sådan ydelse selvsagt af stor betydning for, hvilken tilværelse der bydes de ældre efter et for manges vedkommende langt og hårdt arbejdsliv. Sådanne rimelige ydelser har, som også andre ordførere har været inde på, stor betydning for de ældres afvisning af umyndiggørelse og underkuelse. Det er godt nok ikke lige denne problemstilling, der er til debat her, men jeg ønsker alligevel at nævne den, da den er af ikke helt lille betydning for de ældres psykiske og fysiske trivsel.

Det tilsagn, der er kommet fra ministeren om at opprioritere ældrepolitikken i arbejdet, hilser VS velkommen og tilsiger selvfølgelig støtte til dette. Med hensyn til de ældres egen indflydelse på deres tilværelse på alderdomshjem, kollektivboliger m. fl. mener vi dog ikke der er behov for det store opklaringsar-